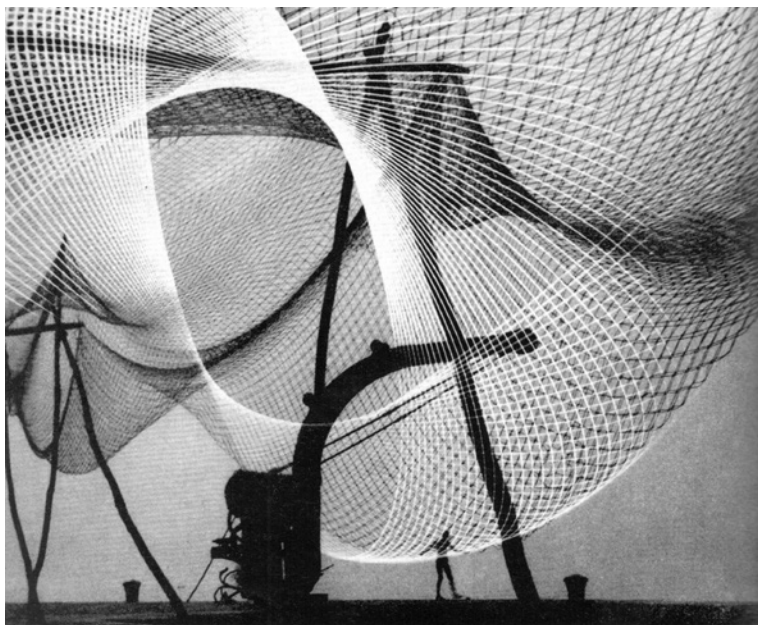

ТЕМА VII

СЛОБОДНА ТЕМА

4. БЕОПС-а

БЕОГРАДСКО БЕСЕДНИШТВО
СРЕДЊОШКОЛАЦА

МАТЕМАТИЧКА ГИМНАЗИЈА
БЕОГРАД
20. 11. 2015.



Петер Коцјанчић, *Рибарске мреже*

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ČEKAJ MLADOSTI, IMAM BUDUĆNOST ZA TEBE

Druga nagrada 4. BEOPS-a

Moje ime je mladost, bolje sutra. Na meni svijet ostaje, a odgovornost mi ne da da datu funkciju olako prihvatim. Šta se od mene očekuje? Da ni od čega stvorim nešto. Da bez temelja sagradim dvorac. Da bez sjemena načinim baštu punu divnog cvijeća. Cvijeća koje ne može rasti iz starog korova. Moj budući poziv, moj budući posao zahtijeva veliku žrtvu, posvećenost i dosljednost. A.. da li će me starije kolege, stara pa i mudra nekadašnja mladost, uputiti kako da svoj posao izvršavam valjano? Kako da unaprijedim trenutno stanje i da dam podsticaj mladima da ne predstavlja spas i jedini način dostizanja boljeg sutra odlazak iz rodnog mjesta. Kako da im vratim nadu u to da ih sistem ne zaboravlja i da smo ključni elementi sata koji neprestano kuca i ne kvari se, zvanog opstanak. Kako da im pokažem da moj budući posao nije individualni već zahtijeva timski rad svih onih koji su pripadnici moje grupe. Timski rad koji mora biti podstaknut da svoj posao izvrši valjano kako to u životu obično biva, podstaknut promjenama koje mora donijeti sadašnjost.

Da li sadašnjost brine i da li joj je stalo? Da li čini nešto da nagovori svoju mladost da vrijedi ostati i da će zbog toga biti uvaženi i poštovani? Slijedimo svijetle primjere.. kako mislite koje... Zar smatrate da ih nema? Da ne postoji neka mladost koju poznije doba postojanja nije pitalo. „Šta si unaprijedila osim sopstvenog imovinskog stanja, sebičnjače? I koga si inspirisala?“ Izgleda da luče reforme za sada ne vidimo od magle koja para naše zenice. Ali ipak, odlazak i mirenje sa stvarnošću ne rješava problem i nikada ga neće riješiti. Vazduh našem srcu time ne postaje prisniji. Taj klasični i kukavički bijeg samo krije i maskira svoju kolijevku, izdaje je. On ostaje prisutan, a ako mi, ako mladi ljudi odluče da napuste svoje iskonsko ognjište, kome ono ostaje i kome ga prepuštamo u ruke? Šta ostaje i koje osjećanje može izazvati? Prazninu, osjećaj nepripadnosti, nedosljednosti i neodgovornosti. Suočavanje sa problemom dovoljan je napredak, suočavanje sa problemom i

OGLEDALO

poduzimanje inicijative. „Ja kao jedinka se ne računam i nijesam važan”, nikada neće i ne može biti prihvatljiv odgovor. Prihvatljiv odgovor kada se radi o egzistenciji i očuvanju tradicije podneblja koje nas stvara nikada ni neće postojati. Vjetra u leđa nema, ali snaga krila nemjerljiva je i krucijalna. Stoga, zašto ne kažemo sebi: „Ja preuzimam odgovornost, ja se ne predajem tako lako i ne odustajem od onog što je moje. Ne izdajem svoju domovinu i tудиću se da ona ne izda moje potomke.” Suština postojanja svakog mladog čovjeka i žene mora biti potreba za inicijativom. Angažmanom i valjanim trošenjem date životne energije kako bismo poboljšali stanje i iskazali soptveni stav, što zbog nas samih, što zbog ostavštine koju ćemo dati u ruke budućim pokoljenjima.

Ja mladost, ne želim da moj odlazak u penziju bude sraman i neslavan. Želim da bude ponosan, gorostas, po mene spokojan i simbol predstojećeg mira, ne kajanja i manje ili više prisutne griže savjesti. Jer koja je svrha rada i generalno postojanja, ako ponosno ne možemo reći: 'Da, ja sam nešto promijenio, poboljšao sam radom i zalaganjem sopstveni položaj i uslovio prosperitet društva nijesam se mirio sa evidentnim već sam se borio, borio poput lava za ono što želim.' Ja, mi. Mladost. Više ruku, veća snaga.

Sve to predstavlja breme koje moramo nositi, nosimo ga onda ponosno. Htjeli mi to ili ne, odgovornost je velika, jer, iako zvuči kao floskula, na mladima svijet ostaje.

Sanja Crvenica

Gimnazija „Slobodan Škerović” Podgorica

Mentor: prof. Vesna Kovačević

ЗИНИ ДА ТИ КАЖЕМ

Трећа наџрага 4. БЕОПС-а

Рећи ћу Вам нешто у поверењу: људи не знају да чувају тајну. Вероватно већина вас сада мисли како то и није ништа ново. Ја се и слажем да није. Али морате се и ви сложити да би ова истина у великој мери била подношљива, чак прихватљива и далеко мање болна, нарочито зато што је често понављана, па још и у личној самоодбрани, када бисмо говорили о издаји туђих тајни. Међутим, применивши неретко препоручиван савет „поласка од себе самих”, мислим да и у овом случају можемо закључити како је жариште проблема управо у томе што човек није у стању да сачува, не било чију тајну, већ своју сопствену.

Зашто оне уопште постоје? Зато што волимо од муве да правимо слона. Зато што се бојимо (оправдано или неоправдано, сасвим је свеједно). И зато што мислимо да смо важни. Себи свакако, а другима поготово.

Зашто људи одају туђе тајне, то је барем јасно: зато што су слоновии већи и опаснији од мува. Зато што им годи да се љубоморно наслађују, завиде и осуђују (оправдано или неоправдано). И зато што у ствари нисмо важни. Себи свакако, а другима поготово.

А зашто изланути и оголети своје, већ је мало другачије. Свакако скуп разлога садржи и елементе из претходно наведеног случаја, само ћемо га мало подробније разрадити. Замислите, прво, тајнодршца са својим поседом, јер они једно без другог и не постоје, као центар мете док се они који ће нешто сазнати, распоређују по њеним осталим круговима. У зависности од блискости, начина и количине преноса, разврставамо се по овим преосталим пољима, а у зависности од саме тајне и наше касније интерпретације исте, јер мораћемо је пре или касније предати, зависи у ком ћемо кругу од оних девет завршити после. Јер све нас то, мање – више, чека.

Елем, тајна је тешка. И велика. Не може да се тиска и притиска са својим изумитељем. Сетите се, па центар је најмање поље. А и, зар је тајна – тајна ако барем још некоме није речена? Она практично и не постоји ако нико други за њу не зна. Толико вреди први пр-

ОГЛЕДАЛО

стен до средишта, наравно ако се погоди. А шта је са осталима? Па, нико од нас није мутав и свако зна да прича, а понајвише онај који би требало да ћути. Има ту увек извесне дозе сумње и стрепње, поготово у почетку. Испитивање тла, коколико зна. Сетите се само Раскољникова. А касније, када временом тајна набубри, сазрева и прераста, постаје опсесија о којој мора да се говори. Испрва врло индиректно. Човек почиње да наводи саговорника, показује му све јасније путоказе до сопственог разоткривања. А све то искључиво из егоизма, саможивости, и својеврсне гриже савести. Не би могао себи да призна своју недоследност и издавање. Зато ће злоупотребити наводну разборитост других и најзад слободно говорити о чуваном. Па, нема смисла ћутати када су карте откривене, зар не?! Стандардна доза адреналина и говоркања. Ето, барем ћемо у нечему моћи да тврдимо како нам стандард расте. У случају адреналина, свакако се чини да човек бежи, хрли, али не на супротну страну, већ ближе да буде сметен и разоткривен. И сваки пут је све ближи како би морао више да се напрегне не би ли поново успео да се удаљи. А удаљиће се да би поново могао да приђе.

И тако све док те пречице не престану да се броје и тајна поста не свима доступна, а замени је нека резервна из унутрашњег џепа. Тамо их ионако има превише.

Зато још једном у поверењу (наглашавам поверење, јер сам тад сигурна да неће остати међу нама): пажљиво! Чувајте себе, а и друге! Ако већ не можемо тајне, сачувајмо праве људе око себе! Опрезно гађајте мету! Колико знам, највише се бодује средина, је л' да? И молим вас, „Не кварите моје кругове”.

Емилија Петрињац

Математичка гимназија, Београд

Ментор: проф. Радивоје Благојевић

ХОЧЕШЬ Я СКАЖУ ТЕБЕ СЕКРЕТ?

Я скажу тебе кое-что по секрету: люди ничего не могут держать в секрете. Возможно, большинство из вас теперь думает, что в этом нет ничего нового. Я также согласна, что это так. Но и вы согласитесь, чтобы эта истина была бы в значительной степени терпимая, даже допустима, и гораздо меньше болезненной, особенно потому что она часто повторяется, и даже в личную самооборону, когда бы мы говорили о предательстве чужих секретов. Тем не менее, применением часто рекомендуемого совета „ухода от себя,” я думаю, что в этом случае мы можем сделать вывод, что в центре внимания проблемы то, что человек не в состоянии сохранить, не чужую тайну, но его собственную.

Почему они вообще существуют? Потому что мы любим от птички слона делать. Потому что мы боимся (обосновано или нет, это не имеет значения). И потому что мы думаем, что мы важны. Себе безусловно, а другим особенно.

Почему люди раскрывают чужие секреты, это, по крайней мере ясно: потому что слоны более опасны чем мухи. Потому что их устривает ревниво злорадствовать, завидуют и осуждают (обоснованно или необоснованно). И потому что на самом деле мы не важны. Себе безусловно, а другим особенно.

Но почему ляпнуть и обнажить свое, немного отличается. Конечно набор причин содержит и элементы из ранее сказаного случая, мы просто разработаем его немного подробнее. Вообразите, во-первых, владельца тайны с своим владением, так как они друг без друга не существуют, как центар цели, пока те которые узнают что то выделяются по другими ее кругами. В зависимости от близости, порядка и объема перевода, классифицируются по остальным полям, и в зависимости от самой тайны и нашей интерпретации, потому что мы должны передать ее, зависит в котором кругу из девяти, мы будем. Потому что всех нас, более менее, это ожидает.

Во всяком случае, секрет тяжелый. И большой. Помните, центр самое маленькое поле. А и секрет не секрет, если хотя кому-нибудь еще не сказан. Он практически не существует, если кто то еще про его не знает. Столько ценность первого круга до центра, конечно если попадеш в иго. А что с остальными? Ну, никто из нас не не-

ЗЕРКАЛО

мой, все знают разговаривать, а больше всего тот который должен был бы молчать. Есть тут всегда какое-то количество подозрения и беспокойства, особенно в начале. Тестирование-кто сколько знает. Просто вспомните, Раскольников. А потом, когда временем секрет зыбнет, сазревает и прерастает, он становится одержимостью о которой надо говорить. В начале непосредственно. Человек начинает показывать путь собеседнику, путь и все четкие признаки к собственному разоткрытию. А все это из-за эгоизма, и какого-то вида чувства вины. Он не мог бы признать себе свою непоследовательность и предательство. Поэтому он злоупотребит якобы благоразумие других и в конце концов свободно начнет разговаривать о хранимому. Но, нет уж смысла молчать когда все карты уже разоткрыты, не так ли? Стандартная дозировка адреналина и сплетней. По крайней мере, у нас есть что то в чем наш стандарт растет.

В случае адреналина безусловно кажется что человек бежит, торопится но не в противоположную сторону, но ближе к тому чтобы был отвлечен и раскрыт. И каждый раз, когда он ближе бы больше напрягался для того, чтобы снова удалится. И он должен удалиться, чтобы вновь иметь возможность прийти.

И так, пока эти ярлыки не перестают быть подсчитаны и тайна станет доступной для всех, а заменит ее какая-то запасная из внутреннего кармана. Там их и так слишком много есть.

Поэтому, еще раз уверенно (я подчеркиваю, уверенно, потому что я знаю, что не останит между нами) внимательно! Берегите себя и других! Если уже не можем секреты, берегите настоящих людей вокруг себя! Внимательно стреляйте в цель! Насколько мне известно, наиболее рассчитывается центр, не так ли? И, пожалуйста, цитирую: „Не портите мои круги”.

Эмилия Петриняц

Математическая гимназия, Белград

Ментор: проф. Радивое Благоевич

Перевод:

Аполина Бартоломеа Бабович

Шестя белградская гимназия Белград

Ментор: проф. Крум Груев

ТРАЖИМ КУЛТУРУ

Трећа најава 4. БЕОПС-а

*алузија на Диогена и мисао „Тражим човека“

Сама реч култура потиче од латинске речи *colere* која између осталог значи узгајати, штитити и поштовати. Занемаримо антику, хуманизам и ренесансу, уопштено развој културе кроз историју. Обратимо пажњу на 21. век, на садашњи тренутак, на данас и овде.

Ја бих речи култура у том контексту додала један велики префикс НЕ. Култура 21. века јесте НЕкултура.

Где нестане узгајање? Где штићење? Где је поштовање?

Српска култура нестане у подрум. Не, не, не, не...грешим. Није она нестала. Она је гурнута у подрум.

Одлазим с другарицом у Народни музеј у Нишу, обе смо крајње ускићене што ћемо видети спомен-собу Бранка Миљковића: столицу на којој је седео, његов писаћи сто, писаћу машину, руком написану песму „Узалуд је будим“, сачувана писма, полице с књигама...Коначно улазимо у музеј и наилазимо на неку малу археолошку салу и кустоса. На моје питање где се налази спомен-соба Бранка Миљковића он одговара да нема места за излагање. Соба принца песника налази се ни више ни мање него у подруму. Какво разочарење...

Непуна два месеца пре овога, имамо случај из подрума број два – поплава у подруму Народног позоришта и Савремене галерије у Зрењанину.

Квар на инсталацијама.

Замислите, уметничка дела чувала су се у подруму са лошим инсталацијама. Невероватно!

Такође, реч култура у мом граду везује се за још једну огромну иронију. У Културном центру налази се један од најнекултурнијих ноћних клубова. Чисто сумњам да неко од тих пијаних тинејџера, обожавалаца домаће и стране комерцијале, турбо-фолка, фолка и остале ружичасте музике, уђе у Културни центар током дана да би нпр. погледао изложбу уметника из Ковачице.

Подсетимо се сада Скерлићеве идеје, од пре стотину и више година, да литература претходи култури. Уз тренутно актуелну литературу, не можемо ни очекивати неку културу. „Љубав у доба

ОГЛЕДАЛО

кокаина”, а не „Љубав у доба колере”. Шопинг и тајне за срећан и успешан живот. Исповести познатих водитељски, старлета и сличних персоне. Све сами хитови...На прошлогодишњем, али и на овогодишњем Сајму књига где год да се окренеш, видиш, рецимо, билборд са сликом Јелене Бачић Алимпих, једне од најчитанијих ауторки у Србији. Али...бојим се да је ове године добила жестоку конкуренцију.

Поражавајуће је што је преко 2000 девојчица купило књигу односно розе-плаву сликовницу најпознатије српске модне блогерке. Зар се два дана енормне помаме за ни осредњим „књижевним делом” сматрају успешно организованим Сајмом књига?! Неко ће рећи: „Битно је да омладина чита”, али које ми онда вредности негујемо?! Ево га colore – узгајамо, у најбољем случају, медиокритет.

Ја не желим да живим у блату просека. Не желим да будем медиокритет.

Велики сам поштовалац културе, уметности, и тешко ми је да будем сведок њеног ниподаштавања. Није да она не постоји, али бачена је у запећак. До ње се не може доћи конформистичким ставом.

Вратимо значај квалитетној књижевности, библиотекама, позориштима, галеријама и музејима...Све док се не потрудимо да кажемо НЕ префиксу НЕ речи НЕкултура, култура наше државе остаће заробљена у подруму и медиокритетским оковима.

Јована Тодоровић

Зрењанинска гимназија Зрењанин

Ментор: др Наталија Лудошки

СИЗИФОВ КАМЕН - ПОКЛОН ИЛИ КАЗНА

Сви знамо мит о Сизифу. Богови су га, након што их је безброј пута надмудрио, казнили безмало најлукавијом и најокрутнијом казном. Присиљен је да вечно гура један камен уз планину, али да се камен сваки пут, пре него га Сизиф изгура до врха, измакне мученику и скотрља се до дна. Није ни чудо што је Сизиф постао симбол узалудног рада. Страшна казна, зар не? Али, да ли је? Дозволите ми једну дигресију.

Свако од нас има неки свој циљ – да оснује фирму, да смрша, да научи да кува. Да освоји неку девојку. Било који од ових циљева или можда све заједно. Можда неке сасвим другачије. И свако од нас је убеђен да ће му живот бити лакши, да ће свет бити лепше место, да ће бити боље, ако тај циљ испуни. То је лаж! То је савршена илузија мајке природе која нас тако тера на рад и напредак. Једини спокој и једина срећа настају када знамо да ка свом циљу стремимо. Никада, сем тад. Замислите са мном неког...Рецимо архитекту. Да ли он леже у кревет насмејан ако зграда на којој ради напредује? Да, засигурно. Лећи ће насмејан и када је заврши. Али знате, исто као и ја, да се неће смејати ако догодине не буде могао да гради ништа. А ми, ми смо исти као он. Баш као и архитекта ни ми нећемо бити срећни ако немамо циљ, или ако му не тежимо свим снагама. Јер, чему онда ми?! Које је оправдање човековог постојања ако му је мајка или бог или ко год на поклон дао две руке и две ноге и главу која уме да мисли, а он – не мисли, не користи те поклоне?! Погледајте око себе и нагледаћете се таквих. Погледајте низ улице, на тргове, у домове и реците ми колико их ради, колико мисли, колико се бори и крвари, колико трчи, пада, устаје и трчи брже, трчи јаче, а колико се ваља у блату свог постојања, живећи од данас до сутра, руку пуних ствари без истинске вредности, проклињући време – не јер га је премало, него зато што га је толико незамисливо много, лажући се тако животом, а у ствари чекајући смрт?

Вратимо се нашем Сизифу. Чини се да се перспектива мало променила. Видимо да је његов камен казна, али, у неку руку, и спас. Њему је подарен вечни циљ. Али „подарен” му је, како то само грчки богови умеју да приреде, и вечни приказ камена који пада. Његов напор, наоко физички, у ствари је суочавање са чињеницом

ОГЛЕДАЛО

да његов труд нема плода. И зашто онда Сизиф, који то врло добро зна, још увек упорно гура камен? Зато што се без циља не може. Јер би дошло до слома ума, до слома душе, до ништавила. И ту се крије највећа разлика између великог Сизифа и нас. Ми смемо да одустанемо. Смемо да се предамо ништавилу, јер знамо да ћемо од њега сигурно побећи у хладни загрљај смрти. Сизиф никада. Његова казна – то је сама вечност. Али чекајте!

Па његов циљ није камен, то је само средство које су му невешто поклонили богови. Његов циљ је пркос! Да свакога дана може да погледа ка небу и повиче из свег гласа: Видите ли ме? Још увек сам јачи, још увек стојим! Он је своје проклетство, наметнуту му вечност, претворио у своју највећу победу. И... ако је он успео, ако целу вечност пркосно стоји и не предаје се ништавилу, зар не можемо то и ми? Зар не можемо стајати као и он за овај један бескрајно краткак дат нам тренутак? Не знам, људи, не знам. Али знам – да ћу покушати!

Игор Зец

Математичка гимназија Београд
Ментор: проф. Анђелка Петровић

СРЕЋА ЈЕ У НАМА САМИМА

Питате се о чему ћу вам ја сада говорити. Људи лажу, па лажу - сматрам да је то евидентно и јасно у овој земљи. Нема ту више шта да се додаје. Одлучила сам да вам говорим о најјачем и најснажнијем осећању – о срећи.

„Чудно је, колико је мало потребно да будемо срећни и још чудније како често нам баш то мало недостаје”, написао је Иво Андрић. Шта је то срећа и како је осетити? Постоји ли уопште? Колико дуго траје ако постоји? Хм, тешко је рећи, поготово у садашњем времену транзиције и приватизације, када нама блиски људи остају без посла, када политика влада а не истинске вредности, а хуманост је све више и више запостављена... Почињем да видим свет какав јесте, а не онаквим каквим сам га раније замишљала. Скоро да више нема наде, помислим, али се после тргнем и увидим да нисам у праву.

Свађаш се и бориш за права и принципе, а онда се деси нешто, неко твој се разболи и схватиш колико си, у ствари, био срећан јер сте били здрави. Мудри људи су рекли да здрав човек има хиљаду жеља, а болестан само једну – да оздрави. И били су у праву. Народна мудрост, свевременска. Тада схватиш колико су сви други проблеми небитни. Новац, то су само папири и не могу ти донети срећу. Она долази са малим стварима, краткотрајним задовољствима које нам пружа разговор са драгим људима, одлазак у позориште или биоскоп, мамим и татин загрљај, мир и сигурност, путовање и упознавање нових култура. Помоћи неком, то је срећа, дати осмех и лепу реч... За мене је срећа јесења шетња по парку, печен кестен и опали лист, беседа коју вам сада говорим, књига коју сам недавно прочитала... И војник у рату који добије писмо, и болесник кога посети породица, и случајни пролазник који угледа дете које грли своју мајку - осете радост. Срећу чине тренуци, наше чисте и позитивне мисли, жеље, добра дела, пријатељи. Онај ко је задовољан собом јесте срећан човек. Срећа је у нама самима... Она је саставни део наше личности, нашег живота.

Пут ка срећи је трновит, лавиринт са много пролаза и тешкоћа да се нађе излаз... Стазе су различите, јер су жеље и тежње другачије. Свако се понекад, кад-тад, сусретне са срећом, досегне је и

ОГЛЕДАЛО

ухвати. Обично је не задржи, она је као јегуља, клизава и тешко ухватљива, али такве тренутке треба памтити, чувати, неговати као нежну биљку. Писац Амос Оз истиче да постоји срећа на свету, да патња није њена супротност, већ узани пролаз кроз који ми, погнути, пузећи преко коприва, стижемо до мирне чистине у шуми окупане сребрном месечином. „Срећа је ретка, као фина посуда, и они малобројни који су је достигли, обликовали су је и стварали, линију по линију, годинама, свако по својој слици и прилици, свако према својој личности, те не постоје две једнаке среће. У калуп своје среће излили су сопствену патњу и понижење.”

Неким би се, можда, учинило да је Пандора поново отворила своју кутију и ослободила сва зла која су загосподарила нашем земљом и народом... Али, чак и када смо, понекад, у тешким, наизглед безизлазним ситуацијама, срећа постоји. Она је ту да нас подсети да смо живи и да чекају лепши дани. „Чашу меда јошт’ нико не попи, што је чашом жучи не загрчи, чаша жучи иште чашу меда, смијешане најлакше се пију”, записао је Његош. Управо у овом тренутку, један живот се угасио, али се негде нови родио. То је живот. Борба непрестана, у којој мораш бити храбар, стабилан, имати вере и наставити даље. Ако паднеш, треба да знаш да се подигнеш. Поштено, храбро, чистог образа и мирне савести. Јер, кад дотакнеш дно и немаш више где да падаш, мораш почети да се пењеш ка срећи... И боље сутра ће да дође.

Срећа је за мене овај тренутак. То је мој подстрек и моје уسخићење. Моја срећа – то сте сви ви сада!

Сара Милојевић

Прва крагујевачка гимназија Крагујевац
Ментор: проф. Марио Бадјук

ЧУТИ СВАКИ ТОН

Трећа најага 4. БЕОПС-а

Људска раса, од како постоји као свесна себе и свесна света око себе има један циљ. Циљ да пређе преко ствари која је у животу ове расе једина и извесна. Да пређе преко коначности њеног живота. У сталној потрази за еликсиром вечности, људи су схватили да, барем за сада, најефикаснији начин постојати, и онда када нестану са земље, јесте управо оставити нешто иза себе. Чак је и Иво Андрић рекао како сви умиремо једном, а велики људи два пута. Једном када их нестане са земље, други пут када пропадне њихова задужбина. А шта је боље него оставити неку заоставштину? То су управо урадили сви нама познати и мање познати научници и уметници.

Од свега што нас оплемењује у науци и уметности, једна ствар се посебно намеће као идеална, најмоћнија, најделотворнија. Музика! О осећају који добра музика оставља на нас, о свакој емоцији која нам проструји телом и најежи кожу нема смисла говорити, јер ниједна реч нашег, нити било ког другог језика то не може описати. Управо тај осећај јесте и поента музике. Она вас никада, никада не сме оставити равнодушним. Јер слушати музику, то је чути сваки тон, сваки звук као осећање које вам уметник на овај начин преноси. Чути сваку реч која никада није изговорена ономе коме је била намењена. „Тамо где престају речи, тамо почиње музика”, рекао је Хајнрих Хајне. Она је по мишљењу многих и најсавршенији тип уметности, јер ви никада нећете чути слику на начин на који ћете видети таласе како скакућу по Влтави док слушате ово изванредно дело Сметане. Чак су и научници, радећи многе експерименте, утврдили да само слушање музике, а камоли њено извођење, стимулише наш мозак на необјашњиве начине. Чак се и Моцарт препоручује трудницама за бољи развој њиховог детета.

Покушајте да замислите филм без музике у позадини. Без страшних звукова воторфона, океанске харфе, у неком хорор филму, или без сладуњавог валцера док се двоје заљубљених љубе на киши. Музика је у исти мах значајна и за појединца и за цео аудиторијум. Она је оно што буди у људима људскост и љубав и све најлепше, а управо она је оно што нас као људе и повезује. Вероватно је зато и манифестација која је окупила највише људи, нама

ОГЛЕДАЛО

позната, у историји управо концерт Рода Стјуарта 1994. године, на коме је присуствовало чак 3 500 000 људи.

На крају дана сви имамо неку нашу песму коју слушамо кад смо срећни. На крају дана сви имамо неку нашу песму коју слушамо кад смо тужни. Уз музику се најлепше весели. Уз музику се најдубље пати. И свако од нас, и ви и ја, живи са музиком у себи и не смемо дозволити, као што је рекао Дизарели, да умremo са њом и даље закључаном у нама. И зато пронађите вашу музику и пустите је у свет. И ко зна, можда вам донесе тек неколико капљица оног већ поменутог еликсира.

Милица Глеђа

Гимназија „Јован Јовановић Змај“ Нови Сад

Ментор: проф. Александар Турукало

ОСВАЈАЈМО ОСМЕХОМ

Нећу почети критиком, почећу осмехом. Осмехом, јер то је управо оно што нам фали. Не мора да буде искрен, колико мора да постоји. Самим тим што знамо за њега, први је корак ка срећи. Насмејте се, не можете рећи да за то нема разлога.

Заборавили смо да се радујемо суштини. Пробудимо се бар на тренутак, постанимо свесни свог бивства, не дозволимо да нас упорно мучи осећај несреће, који тражимо у свему не слутећи да праву срећу полако губимо. Питам вас, јер знам да не обраћате пажњу на то-обрадујете ли се икада једни другима?

Отуђујемо се једни од других и тиме заборављамо на човечност у себи, а што је најгоре, отуђујемо се и сами од себе. Сећам се... колико сам се као мала радовала кад год се тата врати са посла. А, сада? Сада једва чекам да оде. Онда помислим на то како постоје особе, које немају никога. И запитам се чему онда оволико нас, када постоје људи који су сами? Чему онда свађе, понос, ратови, када су они још један корак ка самоћи? Тражимо разлог да се осмехнемо човеку на улици, да њиме почнемо јутро, а онда када га нађемо, спознамо и извор његовог непостојања.

Не знамо колико смо срећни док не крену немири. Немири против којих се не може, који не зависе од наше одлуке, који нас доводе до тога да схватимо да је срећа заправо у нама.

Окрените се око себе. Сигурно постоји неко ко вас воли и ко једва чека да вас види. Обавезно је загрлите, јер сте можда ви разлог њеног осмеха тог дана. Свега ће бити...И црних рупа у којима ћете једва светлост наћи, и обасјаних дана као створених за ваше снове, и новца, и нових почетака, и нових крајева, али нас неће бити. Ми нисмо вечни...Зато треба опростити, и осмехнути се, јер смо велики онолико колико знамо да праштамо. Треба пружити руку ономе коме је рука потребна. Треба урадити нешто да нам буде боље, и опет се осмехнути, јер смо урадили праву ствар.

На крају треба да нас буде све више, али без отуђеника и без оних који су заборавили чиме им је дух храћен као мали. Само што овога пута нећу рећи шта треба да урадите, до сада сте већ запамтили да тражим осмех, али ћу дати себи за право да свакоме

ОГЛЕДАЛО

од вас, па и себи кажем: „Буди, човече!”. Буди и крадљивац Звезда и вечити сањар, ил' краљ боема, сасвим је небитно, али буди човек лепих мисли. Само се из њих рађају лепа дела.

Зорана Томић

Гимназија „Борислав Петров Браца”, Вршац
Ментор: Вера Репач